

[Himmelstrup.]

konkurrence eller erhvervsfriheden, d. v. s. det, man med et fælles ord kan kalde karteller i enhver form. Endelig bundskraber den højtærede handelsminister det forhold, der her er tale om, ved under punkt 3) at sige, at kommissionen under sine undersøgelser kan inddrage alle forhold, der kan medføre begrænsning i den frie konkurrence, herunder også indgreb fra det offentlige side.

Det er i virkeligheden meget vidtgående beføjelser, kommissionen får, men der er dog også visse undtagelser. Den ærede socialdemokratiske ordfører (Poul Hansen [Grenaa]) var også inde på det og fandt det overmåde naturligt, at den højtærede handelsminister havde gjort visse undtagelser, og henviste til en artikel om dette spørgsmål i dagbladet „København“ for nogle dage siden og udtalte den formodning, at jeg, når jeg kom op på talerstolen, ville fremsætte bemærkninger om i hvert fald en af disse undtagelser, nemlig den, som den højtærede handelsminister har gjort med hensyn til løn- og arbejdsforhold. Heri har den ærede socialdemokratiske ordfører i og for sig ret. Løn- og arbejdsforhold, det, man kunne kalde fagforeningstrusten eller fagforeningsmonopolet, er altså undtaget. Det forekommer mig nu ikke, at man helt kan skubbe disse forhold ud alene ved at sige, således som den ærede socialdemokratiske ordfører gjorde, at de er en livsnødvendighed, de repræsenterer noget uundgåeligt, de repræsenterer en solidaritet, som er nødvendig, de er trustbegrebet ganske uvedkommende. Det kan man ikke sige, al den stund sammenslutning og monopolets tilstedekomst kan komme til at øve en meget betydelig, i virkeligheden måske den betydeligste indflydelse på prisdannelsen, som det netop er formålet med denne kommissions arbejde at søge klarlagt. Jeg synes i og for sig, der er tale om en videnskabelig undersøgelse, og så er det irrationelt at undtage løn- og arbejdsforhold. Den højtærede handelsminister har ikke i sine bemærkninger til lovforslaget eller i sin skriftlige fremsættelse begrundet, hvorfor han har undtaget disse forhold, men han nøjes med at sige, at han mener, man må holde løn- og arbejdsforhold udenfor.

Jeg kan nu ikke forstå, hvorfor den højtærede handelsminister har gjort dette, han har heller ikke begrundet det, og det forekommer mig, at den begrundelse, som det ærede medlem hr. Poul Hansen (Grenaa) gav, i hvert tilfælde ikke er helt udtømmende. Jeg kan udmærket godt se,

at der kan gives nogle grunde for at undtage løn- og arbejdsforhold, men jeg mener ikke, at disse grunde er helt tilstrækkelige. Jeg føler mig overbevist om, at når den højtærede handelsminister om lidt kommer op på denne talerstol, vil han sige som så: Jeg har ment at måtte undtage løn- og arbejdsforhold, for det første af praktiske grunde, fordi kommissionen ville få en altfor stor opgave, hvis dette skulle tages med; dens opgave kan være stor nok i forvejen. Han vil sige, at det er et ganske særligt kompleks af problemer, der knytter sig til løn- og arbejdsforhold, som ikke har nogen tilknytning til selve trustproblemet, og at det medfører, at skal man have dette med ind under undersøgelsen, vil det være nødvendigt at inddrage i kommissionen en hel del mennesker, som man ellers ikke skal have med, og det vil gøre kommissionen så stor, at den bliver upraktisk. Den højtærede minister vil sandsynligvis også sige, at der allerede findes en særlig lovgivning om disse forhold, at det er lovgivningsinstitutioner, som er gamle, som man ikke behøver at drage ind under denne undersøgelse. Så vil den højtærede handelsminister sandsynligvis også sige, at i de trustkommissioner, som er nedsat i andre lande — og det er vist rigtig nok — er løn- og arbejdsforhold undtaget. Det gælder den svenske kommission, både den, der sad i 30erne, og også den, der har arbejdet siden efter krigens ophør; det gælder vistnok også den engelske trustkommission, som sidder i øjeblikket og arbejder med disse problemer. Alle disse, hver for sig gode grunde for at undtage disse forhold vil den højtærede handelsminister anføre for, at de ikke er taget med. Jeg kan godt anerkende, at der gives rimelige grunde, men jeg synes ikke, disse grunde er tilstrækkelige til helt at undtage fra undersøgelsen, hvilken indflydelse på prisdannelsen hele den monopolisering af arbejdskraften, som fagorganisationen er udtryk for, har. Det er et forhold, som jeg synes man skulle overveje, om det dog ikke som undersøgelsesproblem var rimeligt at drage f. eks. strejkerettens omfang og sådan noget med ind under de undersøgelser, der kan være tale om her.

Den anden positive undtagelse, som findes i lovforslaget, gælder jo de bestående offentlige foranstaltninger. Herved forstår jeg, at den højtærede handelsminister tænker på sådan noget som importreguleringsforhold og de bestående produktionsordninger, som jo også er positivt undtaget, dog således — sådan læser jeg i virkeligheden kommissoriets punkt 3, som slutter med at sige, at kommissionen også kan inddrage under sin